

توریسم وژئو مورفولوژی پلرود

عباس باذلی رحیم آبادی

www.ketab.ir

سرشناسه : بانلی رحیم آبادی، عباس، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : تورسیم و ژنومورفولوژی پلرود/ عباس بانلی رحیم آبادی.
 مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ل، ۲۰۰ ص.: مصور (رنگی)، جنول، نمودار.
 شابک : ۲۵۰۰۰ ریال ۵۸۰-۸۱۵۳-۶۰۰-۹۷۸:
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۸۱.
 موضوع : گردشگری زمین شناختی
 موضوع : گردشگری زمین شناختی -- ایران -- پلرود
 رده بندی کنگره : ۱۵۵G / الف ۱۳۹۵۹ ب۲
 رده بندی دیویی : ۴۷۹۱/۳۳۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۱۰۰۶۵

تورسیم و ژنومورفولوژی پلرود

نویسنده: عباس بانلی رحیم آبادی

ناشر : انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ : ۲۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۵

چاپ: ویونا

قطع : وزیری

تعداد صفحات : ۲۰۰

قیمت : ۲۵۰۰۰ ریال

شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۸۱۵۳	۵۸	۰
-----	-----	------	----	---

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳

تلفن: ۰۹۲۲۳۲۵۸۸۱۸ - ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶

فهرست

صفحه	عنوان
۱۲	چکیده
۱۴	مقدمه

فصل اول طرح موضوع

۱۸	۱-۱- بیان مسئله : اهمیت ، ضرورت و طرح موضوع
۲۲	۲-۱- اهداف
۲۳	۳-۱- آمعه آماری

فصل دوم بانی نظری

۲۶	۱-۲- توریسم
۲۶	۲-۲- تاریخچه اکوتوریسم
۲۷	۳-۲- تعریف اکوتوریسم (طبیعت گری)
۲۹	۴-۲- انواع اکوتوریسم (طبیعت گرایی)
۲۹	۱-۴-۲- طبیعت گردهای تنها
۲۹	۲-۴-۲- طبیعت گردهای شرکت کنند
۲۹	۳-۴-۲- گروه های مدرسه ای یا علمی
۳۰	۵-۲- اهداف اساسی اکوتوریسم
۳۰	۶-۲- شرایط پایداری اکوتوریسم
۳۱	۷-۲- ژئوتوریسم
۳۱	۸-۲- تاریخچه ژئوتوریسم
۳۴	۹-۲- اهداف ژئوتوریسم
۳۵	۱۰-۲- ژئوتوریسم در ایران
۳۵	۱۱-۲- عوامل پیدایش پدیده های ژئوتوریسم
۳۷	۱۲-۲- فرسایش، خالق پدیده های ژئوتوریسم
۲۹	۱۳-۲- قوانین و مقررات ژئو توریسم

فصل سوم بررسی حوضه شهرستان رودسر

۴۰	۱-۳- شهرستان رودسر
----	--------------------

- ۴۳-۲- بخش رحیم آباد ۴۳
- ۴۷-۳-۳- دهستان رحیم آباد (طول لات) ۴۷
- ۵۱-۴-۳- دهستان اشکور سفلی ۵۱
- ۵۲-۵-۳- سابقه تاریخی منطقه رحیم آباد و اشکور ۵۲

فصل چهارم معرفی و بررسی رودخانه پلرود و ویژگی های آن

- ۵۵-۱-۴- موقعیت و حدود رودخانه پلرود ۵۵
- ۵۶-۲-۴- معرفی پلرود ۵۶
- ۵۷-۳-۴- رودخانه ی پلرود ۵۷
- ۶۱-۴-۴- اهمیت حاتی آب شیرین پلرود ۶۱
- ۶۱-۵-۴- فرسایش در حوضه ی پلرود ۶۱
- ۶۲-۶-۴- توپوگرافی منطقه بخش رحیم آباد ۶۲
- ۶۵-۷-۴- شیب در حوضه آب یز پلرود ۶۵
- ۶۶-۸-۴- وضعیت اقلیمی منطقه مورد مطالعه ۶۶
- ۶۶-۹-۴- مشخصات ایستگاه های مراشی منطقه ۶۶
- ۶۶-۹-۴-۱- بارندگی ۶۶
- ۶۷-۹-۴-۲- هیدرولوژی و ویژگی های رودخانه پلرود ۶۷
- ۷۰-۹-۴-۳- درجه حرارت ۷۰
- ۷۱-۹-۴-۴- رطوبت ۷۱
- ۷۱-۹-۴-۵- تبخیر ۷۱
- ۷۲-۹-۴-۶- باد ۷۲
- ۷۲-۱۰-۴- مورفولوژی رودخانه ی پلرود ۷۲
- ۷۳-۱۱-۴- خاک و پوشش گیاهی ۷۳
- ۷۵-۱۲-۴- وضعیت پوشش گیاهی منطقه مورد مطالعه ۷۵

فصل پنجم قابلیت ها و جاذبه های توریستی حوضه پلرود

- ۷۸-۱-۵- بررسی نقش رودخانه پلرود در ایجاد جاذبه ها ۷۸
- ۸۵-۲-۵- جاذبه های ژئوتوریستی ۸۵

- ۸۵ ۱-۲-۵- آبشارها میلانش
- ۸۶ ۲-۲-۵- آبشار تئوری تب توس
- ۸۸ ۳-۲-۵- جور آبشار دیورود
- ۸۸ ۴-۲-۵- آبشار سیاهگل چال
- ۹۰ ۵-۲-۵- آبشار آهکی گرمابدشت
- ۹۱ ۶-۲-۵- آبشار خزه ای گرمابدشت
- ۹۲ ۷-۲-۵- آبشار خزه ای جاده ی گرمابدشت
- ۹۳ ۸-۲-۵- آبشار غوزین کندسر
- ۹۴ ۹-۲-۵- آبشار گزلبین
- ۹۶ ۱۰-۲-۵- جیر آبشار بودین
- ۹۷ ۱۱-۲-۵- آبشار سلان دودلوراین
- ۹۸ ۱۲-۲-۵- آبشار کج - مدیمویر
- ۹۸ ۱۳-۲-۵- استخر سنگی و (رشک لات)
- ۱۰۰ ۱۴-۲-۵- آب معدنی سجیران
- ۱۰۴ ۱۵-۲-۵- آب معدنی گرمه ی سر خم تته
- ۱۰۵ ۱۶-۲-۵- چشمه آب معدنی سیاه کشان
- ۱۰۶ ۱۷-۲-۵- سفید آب
- ۱۰۹ ۱۸-۲-۵- منطقه ی تفریحی سموش
- ۱۱۱ ۱۹-۲-۵- جاذبه شکفت انگیز ابر رودخانه ای
- ۱۱۹ ۱۹-۲-۵- منطقه تفریحی سجاره
- ۱۱۴ ۲۰-۲-۵- مسیر جنگلی طاهر سرا به دارانه گو
- ۱۱۶ ۲۱-۲-۵- لولمان دامان
- ۱۱۶ ۲۲-۲-۵- روستای باز نشین
- ۱۱۸ ۲۲-۲-۵- روستای پلام
- ۱۲۰ ۲۳-۲-۵- جنگل کاج
- ۱۲۲ ۳- گیاهان
- ۱۲۲ ۱-۳-۵- گیاهان دارویی
- ۱۲۵ ۲-۳-۵- درختان و درختچه ها جنگلی

۱۲۷	۴-۵- غار سجیران.....
۱۲۸	۵-۵- صخره های عظیم سی پرد.....
۱۲۹	۶-۵- کوه عروس داماد.....
۱۳۲	۷-۵- منطقه سی پرد.....
۱۳۴	۸-۵- جاذبه های تاریخی.....
۱۳۴	۸-۵-۱- راه مالرو و سنگفرش وایگان تله و تاشه تله.....
۱۳۶	۸-۵-۲- تله گردن طول لات.....
۱۳۹	۸-۵-۳- مجموعه تاریخی و باستانی دیمابون.....
۱۴۱	۹-۵- جاذبه های طبیعی.....
۱۴۱	۹-۵-۱- آقا سید عباس در نذین رحیم آباد.....
۱۴۳	۹-۵-۲- امامزاده آسیه رحیم آباد.....
۱۴۳	۹-۵-۳- آستانه مبارک سید علی از زومه.....
۱۴۴	۹-۵-۴- آستان مبارک سجیران.....
۱۴۴	۹-۵-۵- آستانه آغوز بین کند سر.....
۱۴۷	۹-۵-۶- مسجد ابوالفضل.....
۱۴۸	۹-۵-۷- بقاع متبرکه بخش رحیم آباد.....
۱۴۹	۹-۵-۸- اماکن مذهبی و بقعه های بخش رحیم آباد.....
۱۵۲	۱۰-۵-۱- جاذبه های فرهنگی.....
۱۵۲	۱۰-۵-۱-۱- آیین عقد و عروسی.....
۱۵۴	۱۰-۵-۲- مراسم خنابندان.....
۱۵۴	۱۰-۵-۳- روز جنگ.....
۱۵۴	۱۰-۵-۴- خورده تابه.....
۱۵۵	۱۰-۵-۵- شیلان کشی.....
۱۵۵	۱۰-۵-۶- مراسم عمل دبوسی.....
۱۵۶	۱۰-۵-۷- مراسم علم وچینی.....
۱۵۶	۱۰-۵-۸- طب سنتی یا گبله تجربه.....
۱۵۷	۱۰-۵-۹- آوازهای محلی.....
۱۵۹	۱۰-۵-۱۰- گالش.....

۱۶۰	۱۱-۱۰-۵- سیاکالش
۱۶۱	۱۲-۱۰-۵- داستان عروس داماد
۱۶۴	۱۳-۱۰-۵- داستان عزیز و نگار
۱۶۵	۱۴-۱۰-۵- داستان رعنا (رعنه)
۱۶۸	۱۱-۵- جاذبه های اقتصادی
۱۷۱	۱۲-۵- صنایع دستی
۱۷۱	۱-۱۲-۵- سفالگری
۱۷۲	۲-۱۲-۵- صنایع چوبی
۱۷۳	۳-۲-۵- چادر شب
۱۷۳	۴-۱۲-۵- نمدهائی
۱۷۵	۱۳-۵- دوشنب بازار رحیم آباد
۱۷۵	۱۴-۵- توریسم کشاورزی رحیم آباد
۱۷۹	۱۵-۵- سد انحرافی پلرود
۱۸۰	۱۶-۵- چشم اندازهای جاده اصلی روستا باد به اشکور
۱۸۳	۱۷-۵- جاذبه های بالقوه و بالفعل ورزشی در روستا خانه پلرود

فصل ششم جمع بندی و نتیجه گیری

۱۸۶	۱-۶- تجزیه و تحلیل
۱۸۷	۲-۶- جمع بندی مطالب
۱۸۸	۳-۶- فرضیه اول
۱۸۸	۴-۶- فرضیه دوم
۱۸۹	۵-۶- نتیجه گیری نهایی
۱۹۷	۶-۶- پیشنهادها
۱۹۶	منابع و مأخذ

چکیده

طبیعت و توریسم دو پدیده تفکیک ناپذیری که امروزه در دنیا از آن به عنوان «اکوتوریسم» و در ایران «طبیعت گردی» یاد می شود. این دو، سیستم مکملی هستند که در نهایت به بهره برداری از طبیعت منجر می شود. اما شکل استفاده و بهره برداری از آن در ایران و جوامع توریست پذیر کاملاً از هم دیگر متمایز بوده و حرکت در این جهت با برنامه ریزی صحیح که منجر به افزایش تقاضا و کسب درآمد می گردد، این تمایز را آشکار می کند. کشوری که در ردیف پنج کشور دارای جاذبه های اکوتوریستی دنیاست، از نظر درآمد اکوتوریستی مقامی غیر از رده های آخر ندارد. یکی از دلایل عدم این موفقیت، نداشتن برنامه ی صحیح برای شناسایی و تبلیغات مؤثر جهت جلب و جذب گردشگران و برنامه ریزان کشوری و سرمایه گذاران داخلی و خارجی برای جذب گردشگران می باشد.

یکی از جاذبه های اکوتوریستی در جهان و ایران رودخانه ها می باشند. رودخانه های بزرگ و کوچک دنیا امروزه منبع استراحت و کسب درآمد در زمینه ی گردشگری می باشند. کشور ایران با دارا بودن هزاران رودخانه کوچک و بزرگ با حجم اسم اندازهای بی نظیر از این صنعت بی پایان و بدون دود هزاره ی سوم کمترین درآمد زایی را در سطح بین المللی و حتی داخلی دارد. رودخانه های بزرگ و کوچک، پر آب و کم آب، عریض و طویل معروف ایران مانند کارون، زاینده رود، سیمینه رود، زرینه رود، ارس، اترک، تجن، سفیدرود و هزاران رودخانه ی کوچک و بزرگ دیگر ایران با ایجاد محیطی دلپذیر و آرامش بخش و به وجود آوردن هزاران مزرعه، باغ، چمنزار، بیشه، جنگل، دره، تالاب، مرداب، جلگه، روستا و شهر زمینه ی لازم را برای سیر، تفریح و گذران اوقات فراغت به وجود آورده اند و مردم از دیرباز، همان گونه که در بزرگ ترین آب و هوای ایران و سیزدهمین روز سال را به کنار رودخانه ها و طبیعت متأثر از این رودها که ذکر آن ها رفت می روند.

رودخانه ی پلرود (Polow - Roud) به طول ۸۰ کیلومتر در بخش رحیم آباد شهرستان رودسر استان گیلان دومین رودخانه ی پر آب گیلان می باشد که با جاذبه های طبیعی سحر انگیز در درون، مسیر و پیرامون خود، می تواند به عنوان یکی از قطب های گردشگری در سطح منطقه، استان، ایران و حتی جهان باشد، که لازم است با بررسی جاذبه های مهیا و نامهیا و توان های بالقوه و بالفعل آن و ارائه ی طرح های نوریتی در درون آن مانند ماهیگیری، تماشای گونه های بومی و

نادر آبریان ، فایقرانی در امواج خروشان آن . سواحل طولانی و پرجاذبه ی آن با سه محیط اقلیمی کاملاً متفاوت (کوهستان ، دامنه و جلگه) ، چشمه ها ، آبشارها و غارهای پیرامونی آن . گونه های گیاهی منحصر به فرد در سه اقلیم آن ، جنگل های زیبا ، دره ها و صخره های شگفت انگیز و ... ده ها جاذبه ی طبیعی ذرونی ، حاشیه ای و بیرونی این رودخانه ی سرشار از منابع ، که می تواند طبیعت گردان بین المللی ، توریست های ماجراجو ، علمی ، تفریحی و ... را از اقصی نقاط جهان به سوی خود جلب کند .

ما در این نوشتار بر آنیم که نقش این رودخانه را در ایجاد جاذبه های منطقه رحیم آباد رودسر بررسی نموده و ضمن معرفی جاذبه های ایجاد شده ، انگیزه ی لازم را برای جذب سرمایه گذاری ایجاد نماییم .

مقدمه

قل سیروا فی الارض فانظرو کیف بدأ الخلق ثم الله ینشی النشاه الاخره ان الله علی کل شیء قدیر

سوره عنکبوت آیه ۲۰

« بگو سفر کنید در زمین ، پس بنگرید که چگونه خلق را آفرید ، سپس نشأت آخرت را ایجاد خواهد کرد ، به درستی که خدا بر همه چیز تواناست . »

تمایل انسان به تفریح و تفریح او را به سمت طبیعت می کشاند تا از مواهب آن بهره مند گردد . طبیعت در شکل پذیری روان و نهاد آدمی نقش مهمی دارد . پس توریسم یا گردشگری یک سرفصل مهم جهت ارتقای لذت و شوق و صیقل دادن روح و روان انسان می باشد . ایران به لحاظ داشتن طبیعت زیبا ، آب و هوا و شرایط اقلیمی متنوع و موقعیت تاریخی و جغرافیایی به عنوان حلقه ی اتصال سه قاره ی بزرگ جهان یعنی آسیا ، اروپا و افریقا در قلب کانون تمدن دنیا قرار گرفته است . برخوردار از فرهنگ غنی و متنوع و آثار تاریخی و باستانی و یادمانی شایستگی سیر و سفر در آن را دو چندان نموده است . از همین رو جزء ده کشور اول جهان از نظر جاذبه های گردشگری و جزء پنج کشور اول جهان از نظر جاذبه های طبیعی در جهان محسوب می گردد .

امروز از صنعت جهانگردی به عنوان یک بخش کلیدی های پویای اقتصادی و اجتماعی جهان یاد می شود و گردش اقتصادی این بخش حجم عظیمی از مبادلات تجاری را به خود اختصاص داده است . پیش بینی سازمان جهانی جهانگردی حکایت از آن دارد که تا سال ۲۰۱۰ میلادی حدود یک میلیارد و تا سال ۲۰۲۰ حدود ۱/۶ میلیارد جهانگرد به سیاحت زمین می راززند . درآمد حاصل از جهانگردی در سال ۲۰۱۰ میلادی حدود یک هزار میلیارد دلار خواهد بود . گزارش سازمان جهانی جهانگردی نشان می دهد که در سال ۱۹۹۹ در آمد بخش جهانگردی با ۴۵۰ درصد افزایش ، ۴۵۰ میلیارد دلار بوده است . با توجه به آمار گردشگری در اغلب نقاط دنیا با رشد و توسعه همراه بوده و در این میان وضعیت کشور ما نیز تا حدودی امیدوار کننده است .

طبق برآوردهای رسمی جهانگردان بین المللی پس از ورود به کشورمان با اقامتی ۵-۶ روزه در ایران به طور متوسط حدود یکصد دلار در روز هزینه می کنند . اگر چنین برآوردهایی صحیح باشد کل عایدی حاصل از جهانگردی در سال ۱۹۹۹ میلادی ایران حدود ۷۵۰ تا ۷۹۲/۵ میلیون دلار بوده است . گرچه سهم کشور ما از جهانگردی اندک ولی رو به رشد است ، مگر تحولات سیاسی و

دیپلماتیک یا بروز حوادث فاجعه بار نظیر زلزله و ... که امکان دارد این رشد را دچار وقفه کند . اگر مقایسه ای از وضعیت امروز جهانگردی برخی کشورها با ایران داشته باشیم ، ضرورت برنامه ریزی بهتر برای رشد بیشتر ، بیش از پیش احساس می شود .

درمیان ۱۵ کشور برتر جهان از نظر تعداد جهانگردان ورودی در سال ۱۹۹۹ میلادی ، کشور فرانسه با تعداد ۷۱/۵ میلیون جهانگرد ۱۰ درصد از کل جهانگردان جهان را به خود اختصاص داده و حائز بالاترین رتبه شده است . در رده ی بعدی اسپانیا با ۵۲ میلیون جهانگرد ۷/۲ درصد از سهم کل جهان را در اختیار دارد . این مقایسه نشان می دهد که با توجه به جذابیت های گردشگری فراوان کشورمان گردشگری هنوز از جایگاه مناسبی برخوردار نشده است ؛ بنابراین با برنامه ریزی دقیق و حساب شده می توان به گونه ای عمل کرد که از رشد ۷ درصدی سالانه جهانگردی ، بخش قابل توجهی از آن رشد را به خود اختصاص دهیم .

دست اندرکاران و مدیران اقتصادی و سیاسی دنیا به خوبی دریافته اند که یکی از راه های کسب درآمدهای ارزی قابل توجه رونق اقتصادی ، صنعت گردشگری می باشد . به همین دلیل مشاهده می کنیم که در اغلب کشورها و جوامع بشری ، تمامی تلاش ها برای فراهم ساختن زمینه و شرایط مناسب جهت حضور گردشگران متوسل می گردد و موانع روز به روز از مقابل پای این طیف برچیده می شود . باید بپذیریم کشور ما برای حفظ هویت فرهنگی خود و حضور در صحنه ی جهانی ، چاره ای جز توسعه صنعت گردشگری ندارد . به همین جهت جهانی شدن در ۲۰ سال آینده ، ایران غیر از جاذبه های اکوتوریستی ، و تاریخی و فرهنگی به عنوان دیگری برای عرضه به جهانیان نخواهد داشت . بنابر این تقویت محور توسعه ی جهانگردی ایران شردی برای دستیابی به توسعه ی همه جانبه ضروری به نظر می آید . کشور ایران به دلیل داشتن آب و هوا ، تنوع ، آثار باستانی و تمدن دیرین ، مناظر زیبا و داشتن موقعیت خاص جغرافیایی از جایگاه ویژه ای برای رسیدن به یک قطب بزرگ توریسم برخوردار است .

بحث اصلی این رساله شناخت جاذبه های توریستی بخش رحیم آباد شهرستان رودسر در استان گیلان می باشد ، که رودخانه پلرود به عنوان دومین رود گیلان جاذبه های بی شماری را از هزاران سال قبل در حوضه ی آبخیز خود به وجود آورده است . با پیوند دادن اهمیت توریسم در جهان و شناخت رودخانه و معرفی رودخانه پلرود و بخش رحیم آباد در محدوده ی مورد مطالعه از (سی

پرد تا رحیم آباد) می توان این نقطه از کشور را به عنوان یک قطب توریستی معرفی نمود تا با هدف حفظ آن و جذب سرمایه گذاری در بخش توریسم سبب ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی منطقه شد .